

НАЦИОНАЛЕН КОНКУРС ЗА ЕСЕ

Ваня Георгиева,
председател на Регионална колегия на БАПЗГ - Стара Загора:
ГОРДА СЪМ, ЧЕ СЪМ ОТ БРАТСТВОТО
НА МЕДИЦИНСКИТЕ СЕСТРИ

Да си професионалист по здравни грижи в България е дръзко начинание, на което устояват все по-малко наши сънародници. Заплахата страната ни съвсем скоро да се окаже без нужните специалисти е напълно реална. Решихме да ви покажем защо това е така, с надеждата, че решаването на проблемите минава през тяхното споделяне.

"Предизвикателството да работя в България" е темата на националния конкурс за есе, който организира Clinica.bg заедно с Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи (БАПЗГ).

Състезанието е част от глобалната кампания на Световната здравна организация (World Health Organization - WHO), Международния съвет на сестрите (International Council of Nurses - ICN) и независимата благотворителна организация Burdett Trust for Nursing, която стартира на 27 февруари 2018 г. в Лондон и Женева и се провежда в целия свят под надслов "Здравните грижи сега" (Nursing now).

Представяме Ви есето на Ваня Георгиева:

Име: Ваня Иванова Георгиева

Възраст: 62 години

Образование: Висше. Магистър по „Обществено здраве и здравен мениджмънт“ (Медицински университет - София). Бакалавър по „Управление на здравните грижи“ (МУ-София). Бакалавър в специалност „Медицинска сестра“ (ПМИ „Христина Хранова“ - Стара Загора).

Месторабота: Председател на Регионална колегия на БАПЗГ - Стара Загора

Трудов стаж: 39 години

Професионални квалификации: Специалност „Анестезиология и интензивни грижи“ в Медицински факултет към Тракийски университет - Стара Загора

Владеене на чужди езици: Английски език, Б2 от Европейската езикова рамка от Нов български университет, медицински английски, Б2 от Европейската езикова рамка от Нов български университет.

Хоби: Музика, четене на научна и художествена литература

НАЦИОНАЛЕН КОНКУРС ЗА ЕСЕ

*“...Българию, драга, мила,
земля пълна с добрини,
земля, що си ме кърмила,
мойт поклон приемни!*

*Любя твоите балкани,
твоите реки и гори,
твоите весели поляни,
де бог всичко наспори;*

*твоите мъки и страдания,
твоюта славна старина,
твоите възпоминания,
твоюта светла бъднина.*

*Дето ази и да трая -
за теб мисля и горя,
в теб родих се и желая
в теб свободен да умра”.*

*„Де е България?“
Иван Вазов*

Революцията на една медицинска сестра

Де е българското? То е в България и във всеки един от нас, роден в нея. Независимо дали сме във или извън родината, ние сме и ще си останем българи, както по душа, така и по образ...

Живеем в глобален, интересен и различен свят. За да посрещнем здравните предизвикателства на XXI век - Веътът на здравните грижи в световен мащаб, ние, здравните професионалисти имаме и ще имаме ключова роля, защото грижата за човека изисква призвание и вътрешна нагласа за себеотдаване в името на нещо велико - живота и здравето на човека. Аз вярвам, че една революция може да започне с една медицинска сестра... Едва ли някой ще повярва, че тя е в състояние да породи революция, промяна, но аз осъзнах и тежестта ѝ, силата ѝ, и съм горда, че съм част от тези хора - братството на медицинските сестри!

Погледнете тези хора

"Бяла като ангел, нежна като бриз..."

Революцията на една медицинска сестра започва от Флорънс Найтингейл – английска медицинска сестра и обществен деятел, основоположник на научното сестринство с първото научно определение за сестринството в своя труд “Записки за грижите” (1859), първа организира сестрински подразделения за оказване помощ на ранените войници.

Виржиния Хендерсън - американска медицинска сестра, преподавател и изследовател. През 1961 г. написа своят труд “Основни принципи на сестринските грижи”. Написаното в него определение за сестринските грижи е актуално и днес, в XXI век: „Уникалната задача на медицинската сестра е да оказва помощ на човек, било то болен или здрав, при осъществяване на действия, имащи отношение към неговото здраве, възстановяване или спокойна смърт...”

Анри Дюнан (1828 – 1910) - швейцарски предприемач, хуманист и филантроп, създател на Червения кръст и насърчител на Найтингейл.

Елизабет Фрей - направила първи опит да организира сестринството в Англия като открива училища за обучение на медицински сестри.

Баронеса Юлия Вревская - придворна дама на руската императрица Мария Александровна, оставила бляскавите приеми, за да дойде с руските освободителни войски в България и да почине от тиф край Бяла.

Царица Мария-Луиза (1870 – 1899) - първата жена на българския цар Фердинанд, височайша покровителка на Червения кръст.

Царица Елеонора (1860 – 1917) - с право може да бъде наречена “Българската Флорънс Найтингейл”. Взима участие в Руско-японската война като началник на санитарен влак, както и в Балканската, и в Първата световна война. Нещо повече – царица Елеонора е единствената коронована особа, която завещава да я погребат в облекло на милосърдна сестра!

Принцеса Ройс, която завършва курсовете за медицински сестри към Германския Червен кръст, и е не само, също височайша покровителка, но и почетна председателка на БЧК, създателка на Първото софийско дружество “Самарянка”.

Мери Агнес Джоунс е станала първата английска медицинска сестра на 24 април през далечната 1925 г.

Царица Йоанна със свои средства участва в построяването на Работническата болница, днес УМБАЛ “Царица Йоанна – ИСУЛ” и е редовен дарител и посетител на единственото тогава у нас Училище за милосърдни сестри в София. Дъщеря ѝ, княгиня **Мария-Луиза** е завършила 3-годишния курс за милосърдни сестри към Испанския Червен кръст.

Райна Княгиня, първата наша дипломирана акушерка, която се учи и дипломира в Москва.

Моята гледна точка, на медицинска сестра

Ще се върна в настоящето и ще се постарая да отбележа няколко революционни неща, които се случиха в професията на медицинската сестра в България, благодарение на обединените усилия на съсловието ни, в които бях и вярвам, че съм участник и будител.

Първо:

Революционно събитие е, че 39-то Народно събрание в София прие *Закон за съсловната организация на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти*, чрез който се хармонизира здравното законодателство в България с това на Европейския съюз, законово се регламентира създаването на организацията и се въведе Единен електронен регистър.

Второ:

Приемането на *Наредба № 1 на МЗ от 8 февруари 2011 г. за професионалните дейности, които медицинските сестри, акушерките, асоциираните медицински специалисти и здравните асистенти могат да извършват по назначение или самостоятелно* е следващото революционно събитие, защото с тази наредба законово се регламентираха дейностите, които професионалистите по здравни грижи имат право да извършват.

Трето:

За първи път в *Закона за лечебните заведения, в член 17а. от 2015 г.* се дава възможност в медицинския, медико-денталния и диагностично-консултативния център да се разкриват звена, в които медицински сестри самостоятелно оказват здравни грижи.

Четвърто:

Със Заровед № РД-01-102 от 11 май 2015 г. МЗ утвърждава *Кодекс за професионална етика на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти*.

Защо професията не е получила обществено признание?

В законодателен аспект се случиха революционни и важни промени, но по отношение на общественото признание на професията на медицинска сестра аз вярвам и очаквам, че ще бъде свидетел на такива благотворни промени и в обществото. В последните години наблюдавам със скръб деградацията на българското общество.

Следвайки праволинейно различни чужди модели „на парче“ на здравеопазване, последва миграция на населението, селата се обезлюдиха, свидетели сме на демографски срив, отрицателен естествен прираст... и причино-следствената връзка е налице. Лекарите и медицинските сестри стават необходими, когато хората създават нездрава среда и човечеството се отдалечава от живота и природата, защото взаимоотношенията между пациента и медицинската сестра отразяват общественото мнение, нагласи и развитие.

Медицинските сестри заминават на Запад много огорчени от неразбирането на професията им дори сред медицинските екипи, от унизителното отношение към тях, от незачитане на човешкото им и професионално достойнство. Дори ниското заплащане на труда остава на втори план.

А тези, които останахме в България сме принудени да работим най-малко на 2 места, за да получим възнаграждение, което е на ръба на физическото ни оцеляване. Прогнозата е дефицитът да нараства, защото голяма част от медицинските сестри у нас са в нетрудоспособна възраст и на голяма част от тях им предстои да навършат пенсионна възраст в следващите 5 години.

Здравната реформа се провали!

По думите на академик Дамян Дамянов: *„Така пациенти станаха клиенти, а клинични пътеки – услуга. Здравето го превърнахме в стока“*, и обяви, че *„здравната реформа се е провалила напълно“*. Като част от цялото общество сме свидетели на това, ние сме участници и потърпевши. Същността на сестринството - милосърдието и човечността - вече не са ценни.

Завръщане към източника

В съвременното общество е изместен фокусът на медицината. Хипократ за първи път разглежда човека като единно цяло, свързано с околната среда. Когато се лекуват симптомите на проблема, обикновено се счита, че поправителните мерки ще премахнат самия проблем, но това рядко се случва.

Нека освен високите технологии в медицината да върнем състрадателността, добротата, човечността, милосърдието към хората, защото: *„Сестринството е уникална професия, за която се изисква университетско образование, съчетано с любов към хората, милосърдие, желание да помагаш и да се учиш непрекъснато, съпричастност към болката и страданието, готовност да се жертваш за другите, да работиш в екип и да изпълняваш служебния си дълг безотказно.“* (Милка Василева, председател на БАПЗГ).

НАЦИОНАЛЕН КОНКУРС ЗА ЕСЕ

Категорично е утвърден терминът „nursing“, който включва в себе си представата за мисия, за самостоятелност и престиж.

Плодовете на тежките времена

През последните години сестринската професия бе изправена пред сериозни изпитания и предизвикателства. Задълбочи се процесът на необосновани съкращения на сестри в болниците. Ограничен бе приемът във висшите медицински училища. Стандартът за добри здравни грижи изисква на един лекар в лечебните заведения да се падат по 4 сестри. У нас се падат 0.9 и се закриват болници и отделения.

Още преди 10 години България обяви бедствено положение и задаващ се критичен недостиг на медицински сестри. В момента медицинските сестри у нас са точно два пъти по-малко от необходимото за нормално функциониране на здравната ни система. Понастоящем в България сестрите са на изчезване, както и милосърдието, което, когато става дума за медицина, не е етична норма, а задължителен елемент от лечебния процес, необходим за излекуването и възстановяването на пациента.

У нас на 100 000 души население се падат 485 сестри, а в Европа -740. Стандартът за добри здравни грижи изисква на един лекар в лечебните заведения да се падат по 4 сестри. У нас се падат 0.9 и се закриват болници и отделения. Пациентите са недоволни, медицинските специалисти са недоволни, непрекъснато се сменят управляващите на най-високите етажи.

Аз следвам своя път!

Приемам предизвикателствата на времето и в професията. Имам своите жалони за работа и развитие с основната цел на СЗО "Здраве за всички в XXI век":

- *Промоция на здраве*
- *Превенцията на заболяванията*
- *Оказване на здравни грижи*

Аз следвам моя път, път дълъг, много дълъг и красив. Пътят е странно нещо... Следвах пътя си във времето на два века. Никога не мога да се отблагодаря достатъчно на хората, които бяха до мен и с мен по дългия ми път. Когато има добри хора и светът е добър!

Спомням си, че да бъда медицинска сестра беше детската ми мечта. Първа отивах в детската градина, за да облека бялата престилка и да взема чантата "Чичо доктор". От тогава и до сега имам потребност да помагам и да се грижа за хората и тяхното здраве. Учила съм много и още уча и предавам знанията и опита си в сестринската професия. Целият ми живот е свързан с тази професия, отдадена съм ѝ изцяло в България и по света и не намирам за себе си друго професионално поприще.

*Есето е публикувано в Clinica.bg
на 10.05.2018 г.
и в Електронния бюлетин на БАПЗГ,
брой 12/2018 г.*